



## Υπόμνημα Συμβουλίου ΕΜΠ προς την Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης του Ιδρύματος

### 1. Συγκρότηση και σύνθεση του ΣΙ ΕΜΠ

Οι εκλογές για την ανάδειξη των εσωτερικών μελών του πρώτου ΣΙ ΕΜΠ διεξήχθησαν την 10η Δεκεμβρίου 2012 και εξελέγησαν οι:

- **Σπυρίδων Αργυρός**, καθηγητής Σχολής Εφαρμοσμένων Μαθηματικών & Φυσικών Επιστημών
- **Ευάγγελος Παπαδόπουλος**, καθηγητής Σχολής Μηχανολόγων Μηχανικών
- **Δανάη Διακουλάκη**, καθηγήτρια Σχολής Χημικών Μηχανικών
- **Νικόλαος Μαρμαράς**, καθηγητής Σχολής Μηχανολόγων Μηχανικών
- **Δημήτριος Τσαμπούλας<sup>1</sup>**, καθηγητής Σχολής Πολιτικών Μηχανικών
- **Αλέξανδρος Σοφιανός**, καθηγητής Σχολής Μηχανικών Μεταλλείων-Μεταλλουργών
- **Κίμων Χατζηπίρος**, καθηγητής Σχολής Πολιτικών Μηχανικών
- **Γρηγορόπουλος Γρηγόριος**, καθηγητής Σχολής Ναυπηγών Μηχανικών

Στις 7 & 8 Ιανουαρίου 2013, τα εσωτερικά μέλη του ΣΙ ΕΜΠ συνεδρίασαν και προέβησαν στην ανακήρυξη των υποψηφίων εξωτερικών μελών του Συμβουλίου και στην εκλογή του Προέδρου και των εξωτερικών μελών του Συμβουλίου. Εκδήλωσαν ενδιαφέρον συνολικά 40 σημαντικοί επιστήμονες διεθνούς απήχησης και εξαιρετικών προσόντων, που είχαν να επιδείξουν ένα ιδιαίτερα πλούσιο και πολυδιάστατο έργο, τόσο στον ακαδημαϊκό όσο και στον επαγγελματικό χώρο. Συγκεκριμένα, μετά από μελέτη των στοιχείων που κατέθεσαν οι υποψήφιοι και εκτενή συζήτηση, εκλέχθηκαν:

Ως Πρόεδρος του Συμβουλίου ΕΜΠ:

- **Μιχάλης Τριανταφύλλου**, καθηγητής MIT,

και ως εξωτερικά μέλη οι:

- **Roger Frank**, καθηγητής École Nationale des Ponts et Chaussées,
- **Ιγνάτιος Αντωνιάδης**, καθηγητής École Polytechnique και Senior Staff Member του CERN,
- **Αντώνιος Εφραιμίδης**, καθηγητής University of Maryland,
- **Μιχάλης Σιδεράς**, καθηγητής University of Calgary,
- **Ιωάννης Τσιώμης**, ομότιμος καθηγητής École National Supérieure d'Architecture και Διευθυντής Σπουδών του Université Paris VIII.

Η 15η θέση του ΣΙ, που όπως προβλέπεται από τον Νόμο καταλαμβάνεται από σπουδαστή του Ιδρύματος, παραμένει κενή, καθώς αν και στη σχετική πρόσκληση υποβολής υποψηφιοτήτων κατατέθηκαν δύο (2) υποψηφιότητες δεν πραγματοποιήθηκε ψηφοφορία των σπουδαστών.

<sup>1</sup> Ο καθηγητής Δημ. Τσαμπούλας απεβίωσε τον Δεκέμβριο 2014. Σύμφωνα με τον Νόμο 4009/2011 η θέση του στο ΣΙ παραμένει κενή, καθώς δεν προβλέπεται αναπλήρωση των εκλιπόντων ή παραιτούμενων μελών.



Σε συνεδρίαση του ΣΙ του ΕΜΠ (18/1/2013), εκλέχθηκε ομόφωνα στη θέση του Αναπληρωτή Προέδρου του Συμβουλίου ο καθηγητής **κ. Σπύρος Αργυρός**.

Το Συμβούλιο του ΕΜΠ ανέλαβε επίσημα τα καθήκοντά του, με την έκδοση της διαπιστωτικής πράξης της 1ης Φεβρουαρίου 2013, ΦΕΚ 37.

## **2. Αρμοδιότητες ΣΙ**

Το ΣΙ ΕΜΠ, σύμφωνα με τον Νόμο 4009/2011, έχει τη γενική εποπτεία και τον έλεγχο της λειτουργίας του Ιδρύματος σύμφωνα με τον Οργανισμό και τον Εσωτερικό Κανονισμό. Η κεντρική αυτή αρμοδιότητα επικαθορίζεται από σειρά πρόσθετων διατάξεων του ίδιου ή μεταγενέστερων νομοθετικών παρεμβάσεων που περιλαμβάνουν:

### **2.1. Πρωτοβουλίες και αποφάσεις στρατηγικού χαρακτήρα, όπως:**

- α) την ανάληψη πρωτοβουλιών για τη σύνδεση του ιδρύματος με την κοινωνία και την οικονομία, καθώς και τη συμβολή του στην ανάπτυξη της χώρας,
- β) τον καθορισμό των κατευθύνσεων για την ανάπτυξη του ιδρύματος επί τη βάση των οποίων ο πρύτανης καταρτίζει το σχέδιο συμφωνιών προγραμματικού σχεδιασμού,
- γ) την πρόταση προς το Υπουργείο Παιδείας –το οποίο εκδίδει σχετικό Προεδρικό Διάταγμα (ΠΔ)– για τη σύσταση Νομικού Προσώπου Ιδιωτικού Δικαίου (ΝΠΙΔ), για τη διαχείριση της περιουσίας και των κονδυλίων έρευνας των ΑΕΙ, και για την επιλογή των μελών του ΔΣ και του διευθύνοντος συμβούλου,
- δ) τη συγκρότηση της Μονάδας Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟΔΙΠ) του ιδρύματος με κύρια αρμοδιότητα την ανάπτυξη πολιτικής, στρατηγικής και των απαραίτητων διαδικασιών για τη συνεχή βελτίωση της ποιότητας του έργου και των υπηρεσιών του ιδρύματος.
- ε) τον ορισμό καθηγητή ή ομότιμου καθηγητή του ιδρύματος ως «Συνηγόρου του φοιτητή» με αρμοδιότητες τη διαμεσολάβηση μεταξύ σπουδαστών και καθηγητών ή διοικητικών υπηρεσιών, την τήρηση της νομιμότητας στο πλαίσιο της ακαδημαϊκής ελευθερίας, την αντιμετώπιση φαινομένων κακοδιοίκησης, και τη διαφύλαξη της εύρυθμης λειτουργίας του ιδρύματος.

### **2.2. Έγκρισεις των αποφάσεων/ενεργειών άλλων οργάνων, όπως:**

- α) τη χάραξη στρατηγικής για την ανάπτυξη του ιδρύματος μετά από εισήγηση της Συγκλήτου,
- β) την έγκριση της πρότασης του πρύτανη, η οποία διατυπώνεται μετά από γνώμη της Συγκλήτου, για την έκδοση και αναθεώρηση του Οργανισμού και του Εσωτερικού Κανονισμού,
- γ) την έγκριση σχεδίων προγραμματικού σχεδιασμού που καταρτίζει ο πρύτανης,
- δ) την έγκριση του ετήσιου τακτικού οικονομικού προϋπολογισμού και των τροποποιήσεων του, του τελικού οικονομικού απολογισμού ιδρύματος, καθώς και του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων που αφορά το ίδρυμα,
- ε) την έγκριση του ετήσιου προγραμματισμού και απολογισμού για την αξιοποίηση της περιουσίας του ιδρύματος,
- στ) την έγκριση του ετήσιου απολογισμού των δραστηριοτήτων και της εν γένει λειτουργίας του ιδρύματος,
- ζ) τον ορισμό ή μη διδασκτρων και του ύψους τους για τα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών του ιδρύματος, ύστερα από γνώμη της Κοσμητείας της Σχολής Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Τέλος, το ΣΙ έχει την ευθύνη οργάνωσης των πρυτανικών εκλογών.



### 3. Στρατηγική και δράσεις του ΣΙ

#### 3.1. Στρατηγικοί στόχοι

Οι στρατηγικοί στόχοι του ΣΙ ΕΜΠ διαμορφώθηκαν λαμβάνοντας υπόψη ότι το Πολυτεχνείο είναι ένα ίδρυμα με μακρά ιστορία, υψηλό κύρος και σημαντική καταξίωση στην ελληνική κοινωνία αλλά και διεθνώς. Μέχρι και σήμερα το ΕΜΠ συγκεντρώνει πολλούς από τους πιο προικισμένους και δημιουργικούς σπουδαστές, ερευνητές, και καθηγητές. Διαχρονικά οι απόφοιτοί του έχουν συμβάλλει καθοριστικά στην αναπτυξιακή πορεία της χώρας ενώ πολλοί έχουν διακριθεί στο διεθνή χώρο και αισθάνονται περήφανοι για το Πολυτεχνείο.

Οι στρατηγικοί στόχοι που έθεσε με τη σύσταση του το ΣΙ ΕΜΠ, αποσκοπούσαν στην πληρέστερη αξιοποίηση του έμψυχου δυναμικού και των υποδομών του Ιδρύματος, ώστε να ανταποκριθεί πιο αποτελεσματικά στις ταχύτατες τεχνολογικές εξελίξεις, στις αυξημένες –σε εποχή κρίσης– απαιτήσεις της ελληνικής κοινωνίας και στα ακαδημαϊκά πρότυπα των τεχνολογικών ιδρυμάτων υψηλού κύρους του εξωτερικού. Συγκεκριμένα, στην 1<sup>η</sup> ανακοίνωση του, το ΣΙ ΕΜΠ υπογραμμίζει:

- *Αναγνωρίζουμε τις μεγάλες δυσκολίες που αντιμετωπίζει το ΕΜΠ και όλη η ακαδημαϊκή κοινότητα από τη δραστική μείωση της δημόσιας χρηματοδότησης και γενικότερα από την πρωτοφανή οικονομική και κοινωνική κρίση στη χώρα. Όμως, από τη μια πλευρά οι ταχύτατες εξελίξεις στο διεθνή ακαδημαϊκό χώρο, όπως η ανάπτυξη της διαδικτυακής μόρφωσης, και από την άλλη πλευρά οι σημαντικές ανακαλύψεις σε πολλούς επιστημονικούς τομείς που δημιουργούν μεγάλες ευκαιρίες για ανάπτυξη, δεν επιτρέπουν να περιμένουμε καλύτερες εποχές. **Αντίθετα, πιστεύουμε ότι τα Πανεπιστήμια μπορούν να γίνουν η κινητήρια δύναμη για να βγει η χώρα από την κρίση.***
- *Το Συμβούλιο σκοπεύει, σε συνεργασία με τον Πρύτανη και τα άλλα όργανα του Ιδρύματος, να εισάγει μέσα για να ενισχύσει την θέση του ΕΜΠ εντός και εκτός συνόρων, **επιμένοντας στις ιδέες της αριστείας και της υποστήριξης της πρωτοπορίας και δημιουργικότητας στην έρευνα και διδασκαλία**, και να συντείνει στην καλύτερη σύνδεση του Πολυτεχνείου με την ανάπτυξη της χώρας.*
- *Για τη σύνδεση του ΕΜΠ με την κοινωνία, θα επιδιωχθεί συστηματικά η ανάπτυξη αμφίδρομης επικοινωνίας, ενώ θα δώσουμε ιδιαίτερη έμφαση στην **εύρεση μέσων και πόρων για την ενθάρρυνση και χρηματοδότηση ερευνητών, αποφοίτων, αλλά και σπουδαστών**, για να ιδρύσουν μικρές εταιρίες σε τεχνολογίες αιχμής.*

#### 3.2. Σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος για την ίδρυση ΝΠΙΔ διαχείρισης της περιουσίας

Το ΣΙ ΕΜΠ, λαμβάνοντας υπόψη τα όρια των αρμοδιοτήτων του, όπως αυτά εκτέθηκαν στην Ενότητα 2, κρίνει ότι η σύσταση ενός Νομικού Προσώπου Ιδιωτικού Δικαίου (ΝΠΙΔ) για τη διαχείριση της περιουσίας και των κονδυλίων έρευνας, αποτελεί ένα αποτελεσματικό εργαλείο υλοποίησης της στρατηγικής του και ουσιαστικής υποστήριξης της αναπτυξιακής πορείας του Ιδρύματος.

Η συγκρότηση του ΝΠΙΔ θα δώσει την ευκαιρία στο ΕΜΠ να προχωρήσει ταχύτερα και αποτελεσματικότερα στην αξιοποίηση του σημαντικού έργου που ήδη επιτελείται σε πολλές Σχολές, επιτρέποντας ταυτόχρονα την καλύτερη εκμετάλλευση της περιουσίας του, αλλά και την προσέλκυση νέων πηγών χρηματοδότησης.

Συγκεκριμένα, η δημιουργία του ΝΠΙΔ, λόγω της φιλοσοφίας, της δομής του και των σημαντικών διαχειριστικών πλεονεκτημάτων του, αναμένεται να συμβάλλει αποφασιστικά στους εξής στρατηγικούς στόχους:



- τη διευκόλυνση της ταχείας ανάπτυξης διεπιστημονικών ερευνητικών συνεργειών στο Ίδρυμα,
- τη δημιουργία κρίσιμης μάζας ερευνητών και πόρων για την αποτελεσματικότερη θεραπεία πρωτοποριακών περιοχών τεχνολογίας,
- την επακόλουθη ενίσχυση της διεθνούς προβολής του Ιδρύματος,
- την οικονομική ενίσχυση του ΕΜΠ,
- την προσέλκυση χορηγιών,
- τη διεύρυνση του θεσμού των υποτροφιών σε προ- και μετα-πτυχιακό επίπεδο.

Το ΣΙ ΕΜΠ, στη βάση αυτής της θεώρησης, προχώρησε στη νομική επεξεργασία και υπέβαλε στο Υπουργείο Παιδείας (18/6/2015) ολοκληρωμένο Σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος (ΠΔ) και εισηγητική έκθεση για τη σύσταση του ΝΠΙΔ (<http://si.ntua.gr/law.html#3>), χωρίς μέχρι στιγμής να έχει λάβει σχετική απάντηση.

Η προτεινόμενη δομή προβλέπει τη συγκρότηση και σταδιακή ανάπτυξη διακριτών ερευνητικών ινστιτούτων που θα δραστηριοποιούνται σε περιοχές έρευνας και τομείς τεχνολογίες αιχμής, ενώ νέες δομές και δραστηριότητες με οικονομικό περιεχόμενο πέραν του δημοσίου, όπως οι εκδοτικές ή οι χορηγίες εντάσσονται σε αυτό.

Στο σχέδιο ΠΔ προβλέπεται η αρχική ίδρυση των εξής ινστιτούτων: (α) Ινστιτούτο Συστημάτων Επικοινωνιών και Υπολογιστών (πρόκειται για το υπάρχον ΕΠΙΣΕΥ το οποίο εκ του νόμου 4009/2011 εντάσσεται στο ΝΠΙΔ και διευρύνεται κατά τη συμμετοχή σε αυτό), (β) Ινστιτούτο Νανοτεχνολογίας και Υλικών, (γ) Ινστιτούτο Εμβιομηχανικής και Βιοϊατρικής Τεχνολογίας και (δ) Ινστιτούτο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κατασκευών. Τα ινστιτούτα αυτά καλύπτουν τους κυριότερους ερευνητικούς τομείς αιχμής σήμερα, οι οποίοι ήδη θεραπεύονται σε Σχολές του ΕΜΠ, χωρίς όμως να αναπτύσσονται ικανοποιητικά οι αναγκαίες διατμηματικές και διεπιστημονικές συνέργειες, και χωρίς να διευκολύνεται η διάχυση και αξιοποίηση των αποτελεσμάτων τους.

Στο σχέδιο ΠΔ προβλέπεται επίσης η δυνατότητα ίδρυσης νέων Ινστιτούτων, ή/και η κατάργηση όποιων κρίνεται ότι ολοκλήρωσαν τον κύκλο τους, έτσι ώστε να υπάρχει η απαιτούμενη ευελιξία για συμμετοχή της πολυτεχνειακής κοινότητας στην έρευνα σε πρωτοποριακούς τομείς.

Το ΕΜΠ ιστορικά έχει συμβάλει σημαντικά στην ανάπτυξη της χώρας. Με τα προτεινόμενα Ινστιτούτα αναμένεται ότι ο ρόλος αυτός θα ενισχυθεί, διευκολύνοντας την αξιοποίηση της έρευνας που διεξάγεται στο Ίδρυμα μέσω της δημιουργίας νεοφυών επιχειρήσεων σε τεχνολογίες αιχμής. Παράλληλα, προσδοκάται η προσέλκυση νέων αξιόλογων ερευνητών στα Ινστιτούτα, ενώ αναμένεται ότι και οι ίδιες οι νεοφυείς επιχειρήσεις, απασχολώντας αποφοίτους του ΕΜΠ, θα συμβάλλουν στην ανάσχεση της μετανάστευσης στο εξωτερικό μηχανικών υψηλού επιπέδου.

Μέσω των προσόδων από τη διαχείριση της περιουσίας του, των χορηγιών που θα προσελκύσει, των εσόδων από ευρεσιτεχνίες και συμμετοχές, των διαθεσίμων του, κ.ά., το ΝΠΙΔ θα συμμετέχει ενεργά στην ανάπτυξη του ΕΜΠ με τη διαχείριση και διάθεση κονδυλίων για την κάλυψη δαπανών που είναι απαραίτητες για τις ανάγκες ερευνητικών, εκπαιδευτικών, επιμορφωτικών και αναπτυξιακών έργων κ.ά., με τη διάθεση κονδυλίων για τη συνεχή βελτίωση των παρεχόμενων από το ΕΜΠ υπηρεσιών φοιτητικής μέριμνας, με παροχή υποτροφιών, κ.λπ.

### **3.3. Άλλες ενέργειες**



Οι στρατηγικοί στόχοι που έθεσε το ΣΙ επηρέασαν το σύνολο των ενεργειών και παρεμβάσεων που πραγματοποίησε στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του. Κυριότερες από αυτές ήταν:

- Η επιλογή τριών (3) από τους συνολικά επτά (7) που εκδήλωσαν ενδιαφέρον για τη θέση Πρύτανη ΕΜΠ, και η ομαλή διεξαγωγή των πρυτανικών εκλογών με τους τρεις (3) επιλεγέντες υποψήφιους.
- Η συγκρότηση της Μονάδας Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟΔΙΠ) και η επιλογή των καθηγητών που την αποτελούν.
- Οι παρεμβάσεις προς τις Πρυτανικές αρχές για σύνταξη Οργανισμού και Εσωτερικού Κανονισμού λειτουργίας του Ιδρύματος, και η βοήθεια που παρεσχέθη κατά τη σύνταξη του υπάρχοντος σχεδίου.
- Συναντήσεις με Υπουργούς για τη διευθέτηση του θέματος χορηγιών κυρίως από τις ΗΠΑ, τον πρόεδρο του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών για τη σύνδεση του ΕΜΠ με τις ελληνικές βιομηχανίες.
- Συναντήσεις με τους Κοσμήτορες των Σχολών και τους επικεφαλής στρατηγικής σημασίας μονάδων του Ιδρύματος (π.χ. Τεχνολογικό και Πολιτιστικό Πάρκο Λαυρίου, Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Συστημάτων Επικοινωνιών και Υπολογιστών (ΕΠΙΣΕΥ), Μονάδα Καινοτομίας και Επιχειρηματικότητας).
- Ανακοινώσεις-παραινέσεις σε θέματα επικαιρότητας (π.χ. απεργίες προσωπικού, διαθεσιμότητα διοικητικών υπαλλήλων).
- Η δημιουργία ενημερωμένων ιστοσελίδων του ΣΙ (<http://si.ntua.gr/>) στις οποίες αναφέρονται εγκαίρως όλες οι ενέργειες, οι αποφάσεις, και οι ανακοινώσεις του ΣΙ.

Το ΣΙ ΕΜΠ πιστεύει ότι παρά τα εμπόδια του παρόντος δυσχερούς οικονομικού περιβάλλοντος, είναι αναγκαίο να ενισχυθεί και να αναδειχθεί το σημαντικό εκπαιδευτικό και ερευνητικό έργο των καθηγητών και του λοιπού ερευνητικού και διδακτικού προσωπικού, με έμφαση στην καινοτομία και την εξωστρέφεια. Είναι χρέος όλων μας η διασφάλιση σπουδών υψηλού επιπέδου στους προικισμένους σπουδαστές μας που αποτελούν και την ελπίδα για ένα καλύτερο αύριο.

Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου ΕΜΠ

Μιχάλης Τριανταφύλλου  
Καθηγητής ΜΙΤ